

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre . . . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . . . " " " " " "
Negyedévre . . . . . " " " " " "
Egy hónapra . . . . . " " " " " "
Egyes szám ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Hat hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű többesür
hirdetések alkuszint jutányos áron vétetnek fel. Bővegydíj min-
den külön beigattásért 30 kr.

Ujságbélyeg és parlament.

Ti ujságíró kollegák, a kik nap-nap után dicséritek Széll Kálmánt, Hegedűst Wlassicsot, Darányit, talán nem eléggé hódoltok a penzügyminiszternek — Lukácsnak? . . . a ki a hírlapbélyegek ura. Mástkülönbén hogyan magyarazzátok meg azt az igen tisztelt hirdető közönségnek, hogy az osztrák kormány, az obstrukciós *K e i c h s r a t h* és a feudális urakháza *e l t ö r ü l t e a h i r l a p b é l y e g e t*, a mely odaát kilencz millió forintot jövedelmez, nálunk pedig, a hol a *h i r d e t é s i b é l y e g* után sokkal csekélyebb a kincstár haszna, de a kereskedők és iparosok s a többi hirdető közönség is sokkal szegényebb, tehát nehezebben fizeti ezt az adót, nálunk, az iparpártoló kormány föntartandónak véli.

Miniszteri és kormányparti szempontból értenők a dolgot, ha a lapok mind csak nehézséget csinálnának a kormányok, de a mikor személyes és rendszeres kellemelenséget okozni a miniszteriumnak a lapok közül egy sem kíván, sőt ellenkezőleg a kormányparti terjedt sajtó mindennap világgá kürtöli a Széll-miniszterium nagy népszerűségét, erősségét és dicsőségét, micsoda érdeke lehet a kormánynak az ilyen sajtót is, mely neki a legnagyobb szolgálatokat

teszi, hirdetés bélyegilletékekkel sújtani, a mely adónemet közforgalmi tekintetből a világon mindenütt eltörölték, a hol szabad sajtó és virágzó kereskedelem van.

Ausztriában is, a hol nincs sajtószabadság, a melylyel mi magyarok 1848 márczius 15-ke óta kérkedünk, Bécsben még lefoglalják a hírlapokat, cenzurát gyakorolnak rajtuk s a büntetőtörvény szigorától kiadó és hírlapírók annyira félnek, hogy felét annak, a mit mondani szeretnének, elhallgatják. Mégis a sajtó nagyobb hatalom ott, mint itt. Többre becsülik hatását a közéletre s befolyását jobban meg tudja óvni, amit semmi sem bizonyít jobban a hírlapbélyeg eltörlésénél. Mert lám obstrukciót üznek a képviselők, kiegyezés, büdzset, a hadsereg és a kormány ellen, csak a sajtóval szemben nem. Visszavetik a legfontosabb törvényjavaslatokat, de kivételt tesznek a hírlapbélyeggel s megszavazzák eltörlését. Már bukásban volt a kormány, ki sem nevezve a másik s egyhangulag hozzájárultak ez adónem eltörléséhez s kedves karácsonyi ajándékot adtak az összes hírlapoknak.

De minálunk Magyarországon a méltóságos és nagyságos képviselő urak éppen oly kevéssé törődnek a sajtóviszonyokkal és a közönség érdekeivel, mint a kegyelmes urak. Hát mit is vittek

haza karácsonyra? Egy nagy semmit Ennyi tevékenység csak megérdemli azt a rengeteg sok dicséretet és papirost, a melyet a magyar sajtó az országgyűlésre és a nagyságos képviselő urak beszédeknek teljes vagy kivonatoloz közlésére pazarolt, Hiszen mindenik képviselő, nemcsak a miniszterek, azt hiszi, hogy az ő beszédjén fordul meg az ország sorsa; minden szavát aranybetűvel kellene nyomtatni s az ujságírónak hivatása és kötelessége nem egyebb, mint dicsőítő himnuszokat zengeni a magyar törvényhozói és kormányzati bölcsességre. Ennek fejében azokat az érdekeket, a melyeket a sajtó fölkarol, hozzá még nem is saját hasznára, hanem a köznek a javára, azokat egyszerűen semmibe sem veszik.

Itt most a tisztelt miniszterek és törvényhozók példát vehetnek arról, hogyan lehet valamit keresztül vinni, ha megvan az akarat. Tessék a hirdetési bélyegelt eltörlöni, nem az ujságok, hanem a közönség érdekében. A mint az országgyűlés ismét összejön, újra sürgetni fogjuk, sürgetni kell a hirdetési bélyeg eltörlését, hiszen, ha minden roszbán úgy követjük az osztrák példát, hát tessék egyszer a jóban is utánozni Bécset.

A Csokonai szobornál.

1899. szept. 20.*

Irta: **Kálmán Farkas**
gyomai ref. lelkész.

„Nimfa, a mit én nem bírok,
Verd ki zengő bércezen!”
Cs. V. M.

Im a szobor! . . . Óh mily ismerős
Barátságos, kedves kép ez! . . .
Fel, oda fel a magasba tör
Mint a dicső, kit jelképez . . .
A kemény ércz lágyan engedett
A művész biztos kezének . . .
Mintha dobogna az a hő szív,
S az ajkrol zengne az ének! . . .

Igen . . . avagy nem halljátok-e
Ez ünnepélyes órában:
Miként indul meg a szivekben
A dal — váratlan — magában:
Mintha Tihany ríjjadó leánya
Szállna ki a szent hegy közül,
Hogy hallgassa bús dalt annak,
Ki partja ellenébe ül!

Nem látjátok-e, mint jön ide
Flóra, kedves gyermekivel,
Meglatogatni hü dalmokat,
Megkérdezni, hogy mit mivel;

* A magyar prot. irod. társ. gyűlése alkalmával elmentünk a szoborhoz s beszélgetünk, hogy kiki-gondolatait írja le. Én így írtam le. K. F.

Az a heves lánggal égő szív,
Ha űzi e még dalmokat
Az elérhetlen csillag felé
A szöke Tiszán, Dunán át?!

Óh, nézzétek! mind itt vannak ők,
Az ő szeretett társai:
Kikkel enyelgett, kikkel dalolt
Kiktől voltak látásai . . .
A Duna nimfája messziről,
— Egy szép nyárfa híveséből —
A fűzák közül ideszállott
Kedveséhez fürdeséből.

A rózsá, melynek kellemeit
Megirigyelte Cythere;
Mézszel harmatozva ajakán
Kedveséhez ide tére.
S bár élte fényes horizonján
A setétség ült gyakran
A két szép szemecske csillagát
S szende fényet ide hordta!

Az esztendő négy szakasza is
Iml amonnét közönti őt;
A tavasz száz rózsát növesztve
Koszoruzza ezt a szép főt;
A nyár, amor kánikuláját,
Az ős buja gyász fellegét
Hozza, s a tél fagyos jegével
Borítja borongó egét.

Endymion, szép barátnéja,
Amott a fél felhő megett

Narciss botjával csendet intve
Csókolja ajkat s az eget.
Az alombintő istenségek
Ezer formában lengenek,
Hogy nyugalmat leheljenek ott,
Hol porai szendergenek.

Bachus Horacca ölelkezve
Fujják az Evoe karát;
Melléttük ül csüggesztett fővel
Egy ekeseeredelt barát;
Kedves életpárját ölel,
— Kity-kotytyod ünnepi ének, —
Dudolgatja elandalodva,
— Bus szivemnek, szegénykének!

Száll a tavasz hamar követje,
Virág kehelybe, a mézhez;
Kis mehek kerteken, berkeken
Jönek a boldog méhé-zhez;
Szegény Zsuzsi pedig ott zokog,
Fájdalmának sulya alatt,
Nagy levelet hoz'ak az este,
Viola-zin pecsét alatt.

A virágok uj kantust öltve,
Lustálják azt a vig leányt
A Muzsát, hogy csak ne kimélje
Azt a jó piadosi dohányt;
Hadd nyerjenek teljes győzelmet
Gróf Lisztnyalóczy hadai,
S farsangoljanak kedvteliséssel
Dorottya vig alakjai.

A delegációk ülése.

A magyar delegáció tagjai tegnap délután megérkezve Bécsbe — Szapáry Gyula gróf elnöklété alatt mindjárt ülést tartottak. A tegnap már általunk említett magyar — Széll, Lukács Fejerváry minisztereken kívül megjelent Széchényi Manó felségmelletti miniszter, aki betegségéből már egészen kigyógyult. Megjelent Ugron Gábor is.

Az ülés a múlt ülés jkvének hitelesítésével kezdte munkáját; majd az elnök tett előterjesztéseket; de jelentékenyebb értékű lő ennél a közös kormány részéről, Kállay Benit által tett előterjesztés, a mely így szól:

A közös miniszterium előterjesztése a közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság elé az 1900 év négy első hónapjában felmerülő közös kiadások engedélyezése tárgyában.

Miután az 1899. november 30-án összeült országos bizottság az 1900. évre vonatkozó költségvetés alkotmányos megállapítását 1899 év végéig nem fogja befejezhetni, kötelessége a közös miniszteriumnak, hogy az 1900. év négy első hónapjában felmerülő közös költségek fedezésére szükséges pénzeszközök megszerzéséről gondoskodjék.

A közös miniszteriumnak tehát van szerencséje az 1871. év január és február hónapjaiban, továbbá 1878. év első és második évfolyamában, nemkülönben az 1880. év január és február hónapban felmerült szükségletek engedélyezésénél követett hasonló eljárásra hivatkozva, a t. országos bizottság előtt a kivezetéseket kérni, mely szerint a közös miniszterium felhatalmaztatik, hogy a közös kiadásokat 1900. év január 1-től 1900. évi április 30-ig terjedő időszak alatt az 1890-ik évben megszaporított rendes szükséglet és ugyanazon évre Bosznia, Hercegovina és Lim-területi hadparancsnokságok, csapatok és intézetek részére engedélyezett rendkívüli szükségletek arányában folyóvá tehesse.

Különböző ezen kiadások az 1900. évre megszavazandó költségvetés számszerinti keretbe lesznek beillesztendők. Ez nem pre-

judikálás az 1900. é. költségvetés megszavazására, sem egészében, sem pedig egyes cimeire és teteleire nézve. A magyar korona országaira, illetőleg a birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országokra eső részesítések törvényesen megállapított kvótárainak szerint lesznek kiszámítandók.

Bécs, 1899. é. dec. havában, Goluchovskij, Kállay, Kriehammer.

A négyes albizottság — elnöke Szilágyi Dezső, jegyzője Münich Aurél — Széll Kálmán kérte a közös kormány előterjesztésében foglaltaknak elfogadását, szintén ajánlja ezt. Ugron azonban nem fogadta el, megokolását a nyit ülésre halasztotta.

Az általános vita bezárása után következett részletes tárgyalásban A p p o n y i A. gr. némi stiláris módosítást tett, Nikolic s Fedor br. pedig egy napnak — Apr. 30. — más napra — Maj. 1. áttételét kérte, — a miket mint majdnem lenyeztelen változtatásokat el is fogadtak.

Figyelemre méltó azonban a közös kormány és a négyes albizottság javaslata közti ellentmondás, az első szerint a kvótámar megvan állapítva, a másik szerint még nincsen.

Az össziülés öt órakor volt, amelyen München volt az előadó, a közös kormány előterjesztése ügyében. Szabó István néppárti képviselő partja részéről mindjárt készsegesnek nyilatkozott az indemity megadására ellenzékinek tartott részről, elég csudalatos megokolással, ti: a kormány nehéz helyzetere való tekintetből.

Ugron azonban nem fogadta el. Beszéde szerint ugyanis — mint mondja — a szövetség hasznát nekünk nem hozott, azt Németország viszi el. A harmas-szövetség bennünket teljesen izolál, számba nem vesz. A harmas szövetséghez tartozunk ugyan, de külön elhatározásunk nincs. A harmas-szövetség nevében a német császár beszél, ő az Agamemnon, Auszria-Magyarország és Italia csak tartozéka a harmas szövetségnek, izoláltságunk növekedésével gyamság alá kerülünk, mint az uszály a gőzhajó mellett. Az uszálynak is van külön teste, alkotása és karmánya, de nincs

mozgási erőtelege és ha nem akar kikötő nélkül a parthoz vetetni, akkor a mozgási erőtelege vezetése alá kell rendelni magát. A megosztott erővel való belügyi kormányzás eredményezte azt, hogy Németország vontató kötelekére kerültünk. Csak az orosz nagációval nézzük, miként kaczerkodik Németország Oroszországgal, mely ellen a harmas-szövetség voltaképpen alakult. Es Németország miként favorizálja az orosz nyestertermékeket és nyomja a magyar nyestertermékeket, az állat bevitt stb. Pedig hát szövetségesek volnánk.

Ha a szövetséget kedvezést kell adni Oroszországnak, ha Magyarország nyakára bocsátják három forintos vám mellett a szomszéd országok forgalmának ürügyéből az olasz bort, ha a román szövetség hanyatlását is élesztgetni kell, hát akkor a magyar mezőgazdaság termékei elé bocsátják az oláh földművelés kivételét, — hanem Németország hogy kedvezzen a szövetségesnek, az már megint más.

Bizalmat nem ébreszt bennem, hogy a mig minden relációban a harmas szövetség minket szabályoz, addig Németország egy másik harmas szövetség irányába tör, — a midőn Angliával és Észak-Amerikával enyeleg.

Az meg éppen nyulatlanit, hogy Ausztriában a németiség minden rétegében állást foglal az uralkodó ház ellen és Ausztria szétrobbantására ör. — A »Wacht am Rhein« éneklése, a buzavirag viselése, a »Heil« kiabálása, mind oly jelenségek, melyeknek forrása a szövetséges német birodalom s nem az ellentétes Oroszország.

Nem látam sem a német hivatalos, sem a német társadalmi körökben visszautasítást azon mozgalmaknak, a melyek Ausztriában lábra kaptak. Ha ezen állapotok a harmas-szövetségben így tartanak, akkor felébred minden magyarban a százados rokonszenv a francia nemzethez, mely nemzetünk iránt mindig érdeklődéssel vieltetett és nem tett semmit nemzetünk es uralkodóházunk ellen.

Az ülés további folyamán persze a 4-es bizottság által proponált határozati javaslatot elfogadtak és megadták a közös kormánynak az indemityt. (Ilyen a közjogi ellenzék szereplése a szélsőbalon. Faira borsóhányás.)

De im egy sötét árny közelg ott,
Fojtó síroccok hevével,
S a hő kebelbe üti nyilát
Kérlehetetlen kezével,
A Zűfnek, Flórák ijedve
Könyörögnek! . . . Mily tünemény! . . .
Mi volt éte? a mint éneklí:
Csak játszi, csalfa, vak remény!

S most a remény es ott a felhők
Honából dics-ugárt övell
S játszi kezével, mo-olyogva
Egy tündér arczu lányt ölel! . . .
S a lány im kibontakozik
Az ölelő karok közül,
S léz utain enyhe szárnyakkal, —
Nézetek csak . . . felénk repül! . . .

Mar közel van . . . Ő, ő az, Lilla
Koszorut hoz a kezében; . . .
Ő költő föl azt a szent langot
A költő vágyó kebelben . . .
Óh jöjj Lilla! sziveinken át,
(Ez ő hozza a legszebb ut) —
Ne mi, de Te tedd rá fejére
A hervadhatlan koszorut!

A Chopin-keringő

— A »Debreczen« eredeti tárczája. —

Irtá: Szadovszky István
I.

A baróné egy érdekesítő párisi regény olvasásába volt elmélyedve, midőn férje Bereghy Oszkár báró belépett boudoirjába.

A hölgypillantott és letette kezéből a könyvet.

— Mar megy? — kérdé közömbösen, csakhogy épen szoljon valamit.

— Megyek. A kaszinóba egy kisé, A viszontlátásra, — s ajkaihoz emelte felesége kicsiny kezét.

Amint egyedül maradt a nő, hátradől karosszékeben és merengve bamulta a kandallóban lobogó langokat, amik körülnyaldostak a pattogó bükkfa-hasabokat. A könyv pedig az érdekesítő párisi regény egészen elfeledve pihent a kandalló párkányán.

A baróné igen csinos fiatal asszony volt. Z ettel gazdagon hímzett pongyola volt rajta, mely mint egy görög chlamys omlott alá karcsu, sugar termeten. Arca hosszudak kissé halovány, fekete szemének tüze maga a villámfény az éjszakában.

Keves idő múlva felkelt a baróné a kandalló mellől és lassu léptekkel haladt végig a szobán. Azután leült a zongora mellé és a fehér billentyűkön végig futottak a szép asszony még fehérebb ujjai. Egy bájos Chopin-keringő edes akkordjai keltek szárnyra a boudoir illatos levegőjében . . .

Oh ez a Chopin-keringő! Ez volt a baróné legkedvesebb zenéje. A baróné és — még valakié. Ezt a valakit Waldemár Jenőnek hívták. Egy igen elegáns, igen gazdag, igen szép és igen jó fiatal ember volt. — Ugyanabban a házban volt kicsiny két szobás garzonlakása, melyben Bereghy Oszkár báró lakott. Szobáját csak egy vékony fal választá el a baróné boudoirjától. E vékony fal készségesen bocsátá át a zongora hangokat a másik szobába, hol e fölötté kellemes zenében gyönyörködhettek Waldemár Jenő ur fülei. Sőt talán a sziv is.

Mert itt-ott suttogó hangok beszéltek arról, hogy a két szobának lakói sokkal közelebb vannak egymáshoz, mint az a két szoba,

a két termet fal választja el egymástól . . . a szerelem előtt pedig minden választó fal, a szerelem nem ismer akadályt . . .

Es — mint rendezen — a suttogó hangoknak most is igazuk volt.

Egy Chopin-keringő . . . Ez volt a jel. Az edes hangok azt jelentették: — Egyedül vagyok. Jöjj. Várak . . .

Es a keringő akkordjai szárnyaikra veték a tükös üzenetet, repültek vele . . . nem messzire.

Telvé volt a legs zene csodaszép varázsaival, midőn nesztelenül kinyitl az ajtó és Waldemár Jenő alakja jelent meg a küszöbön.

A zene elhaltatott, de csak azért, hogy helyet adjon egy még búbajosabb zenének . . . A csókok zenéjének . . . Annak a csodás harmoniának, a melyben két sziv olvad össze.

II.

Nincs a világon halátlanabb dolog a sajnálkozásnál. Különösen a megtörtént dolgok felett való sajnálkozásnál. Ne sajnálkozzanak tehát önök a megsalattott férj keserves során. Sőt . . .

Este 10 óra.

A báró ur kocsija kigördült az opera feljárója alól. A kocsiiban ketten ültek. Bereghy Oszkár báró és az ő szépséges Lillikeje.

Hódolat a báró ur ielésének. A leány valóban roppant csinos volt. Maga a megtestesült baj és szépség. Mindazonáltal ne varjak önök e bájos részletes leírását. Hogy szöke volt-e vagy barna, azt hiszem, ez tökéletesen mindegy. — A barnákat szeretik önök? Tehát képzeljék barna ideáljukat a

A háború.

A harcéről most valamely nevezetesebb mozzanatról olvasni nem lehet, ha csak azt nem tartjuk ilyennek, hogy a Roberts és Kitchener leküldetésével a dél-afrikai harcok vezetésére, összefügg a keleti és nyugati harcok terén az angolok várakozó állásban vagy tétlenül maradása, vagy éppen visszavonulása, a minnek célja az erők egyesítése s aztán az új hadvezér terve szerinti támadó felvonulás. S valóban ez a terv tetszik Londonban s növeli is a harci kedvet, annyira biznak a leküldött két hadvezér megérkezése és művelete által megfordulandó harci szerencsében. Persze, ezekben is csalta'koz' atnak, mert hiszen Buller és Methuen iránt is bizalom nyilvánult, a míg a háború kockája rájuk nézve vakot nem vetett.

Merre és miként indítja meg Róbert a hadműveletet, ha a segítő csapatokkal a jövő hó első felében megérkezik — az még természetesen titok; azt azonban valószínűnek tartják, hogy a nyugati harczvonal Fokváros De Aar—Kimberley vonala lesz Roberts hadtervének iránya s a visszavonuló angol csapatokat Dél-Afrikában fogja egyesíteni az új csapatokkal s így indul meg először Methuen, azután Kimberley fölcsabadítására, föltéve, hogy Methuen lord és Kimberley is addig kirijja az ostromot.

De hát akkor a keleti harczterre nem fektetnének olyan súlyt, mint eddig. Természetesen ha az angolok egyirányban működnek, a buroknak is lehet lesz oda vonni erejük főrészét, más ponton vagy pontokon annyi erő' hagyva, a mi a véletlen meglepetéseket kizárja.

Am a midőn az angolok új tábornokaikban és az erősítésekben biznak, addig Transzval és Oranje ügye is bontakozik kifelé az elszigeteltségből, mert a fokföldi burok felkelése és a szabad köztársaságok ügyéhez csatlakozása napról-napra terjed, a mi az angol haderőből sokat leköt, ezt erősítik a legutóbbi táviratok:

„Napról-napra több jel bizonyítja, hogy Fokföldön messzeágazó lazadó mozgalom van, a melybe a fokföldi parlamentnek három tagja

is bele van keverve. Az egyik parlamenti tag kétszáz ember jelenlétében ünnepiesen átnyújtotta Oranjs szabadállam zászlaját egy bur parancsnoknak s azt a reményt fejezte ki, hogy a parancsnok ezt a zászlót dicsőségre és diadalra fogja vinni. Egy másik parlamenti tagról köztudomású, hogy nyíltan az ellenség mellett nyilatkozott. Egy harmadik parlamenti tagnak a fiát és leányát Oranjs szabadállam színeiben látták. Hasonló dolgokat tudnak számos gazdag fokföldi farmerről.

»A fokföld nyugati részén lakó hollandusok hűsége még ingadozik. A hollandusok magatartása általában változékony, de kedvetlenségüket fokozta Methuen lord veresége. Sokkal szükségesebb, hogy az angolok mekönynyebbülést szerezzenek a Fokgyarmatnak, mint hogy betörjenek a bur köztársaságok területére.

Nem csekély fontosságu lenne az se, ha meg valósul, hogy a fenék betörnek Kanadába, mert ez a betörés, az angol erők innen szándékolt kivonását s Dél-Afrikába küldését gátolná meg. Ha még Indiában és Ausztráliában is ilyen gondot adnának Angliának, mindannyia elősegítné a bur ügyet. Tagadni akarjak ugyanazt a Kanadába betörést, de éppen e tagadásból következtethető, hogy a szándék meg van, s már a szándék maga is elegendő, hogy az Angol kormány résen legyen a lehető betörés visszaverésére szükséges erőt ne távolítsa el, hanem tartsa készen. A new-yorki avirat különben így szól:

«Az amerikai sajtót az a meg nem erősített hír járja be, hogy a feniek között az Egyesül-Államok különböző részeiben szerves mozgalom indult meg, amelynek az a célja, hogy a feniek betörjenek Kanadába s ezzel előmozdítsák a burok ügyét. A Newyork-Journal jelentése szerint H a y külügyminiszter biztosította Pauncefote angol nagykövetet, hogy mindent el fog követni, hogy az Egyesült Államok semlegeségét megóvja. A nevezett lap hozzá teszi, hogy Pauncefote egy Londonba küldött táviratban kiemelte a kanadai-határ védelmének szükségességét.

Az angol kormány minden erőfeszítéseit daczára sincs okunk még feiteni a dél-afrikai köztársaságok ügyét.

Az is tekintetbe vehető még, hogy míg Angliának csak riválisai az európai nagy hatalmak s szövetségesei oincsenek, addig a szabad köztársaságok ügyével titkon és nyilván rokonszenveznek népek és nemzetek s nem lehetetlen, hogy valamelyik nagy hatalom Anglia ellen való félrekegyessége által hajjva kilép a semlegességből és segílyt nyújt a gyengébb félnek, mert bizonyára nem tehetjük fel oly emberről, mint Krüger, hogy hazája szabadság ügyét egyedül látna és a burok hő-iességére bizna és latna kívül-ről jöhető hathatós segély után. Krügernek államiérői nagy tehereségű, mely nagy kezességet nyújt a burok ügyére nevezve, hadd alljon itt az ő jellemzése:

Egy angol államférfiu, allítólag Charles Dilke egykori államtitkár, igen érdekesen nyilatkozott az Echo de Paris egy munkatársá előtt Krüger elnökről s nyilatkozata annál érdekesebb, mert benne van Bismarck hercegnek a véleménye is Transzval ósz elnökről. — Krüger — mondotta Dilke, a század legrendkívülibb embereinek egyike. Nagy östobaság volt, hogy mikor Krüger Angliában járt, nem engedték meg neki, hogy tisztelét tehesse, Viktória angol királynőnél. Ő nem felejtette el ezt a sértést, a mely Nem-tor-szágban bizonyára nem érte volna. Emlékszem rá, hogy egy alkalommal Bismarck hg., a nagy kancellár, mily őszintén és mily éragadtatással beszélt nekem Krüger elnökről, mikor én őt (a kancellárt) a század legnagyobb diplomatajának neveztem. Ah, mondotta a herceg, a legnagyobb? Ne higgye azt. Egykor Favour kétségen kívül finomabb, okosabb és furfangosabb diplomata volt, mint én; azonkívül van még egy ember, aki eszesebb, erősebb s ha kell erőszakosabb még Cavournal is es ez Krüger elnök. — Ennek nincs, mint például nekem, hatalmas hadserege s nagy birodalma a hata mögött, hogy ez őt megvédje, ő egyedül áll egy kicsiny nép között, melynek csak parasztkatonái vannak, de azért teremő szellemi erejével képes Krüger minket mindnyajunkat leverni. Én beszéltem már vele, mondotta végül Bismarck s mondhatom, beszédevel zavarba tudott hozni.

bájos leányban. Avagy talán inkább a szökekhez vonzódnak? Csak rajta! Ez esetben nem habozom kijelenteni, hogy az én Lilikém — jobban mondva a báró ur Lilikeje — maga volt a széke szépség. Láthatják, hogy velem nem nehéz alkudni. A fő az, hogy ööknök tessék, annál is inkább, mivel magam sem tudom, hogy a leány széke volt-e vagy barna. A szépség lehet széke vagy barna és Lilike maga volt a szépség. Ez az egy bizonyos. Erről fezeskedem.

Beszélgettek. Lili szemrehányó hangon mondá:

— Hat igazán nem akarsz ma velem vacsorálni? Latod öregem, ez nem szép tőled.

— Lehetetlen, édesem. Tíz órára várnak a kaszinóban.

— Ugy hát mikor látjuk egymást viszont? Talán holnap.

— Sajnos, kicsikém, már a holnapi este sem szabad... Hanem hopp! Megvan! Egy kitűnő eszme... Holnap délután találkozhatunk... én nálam... s egy egész délutánt tölthetnénk együtt zavartalan boldogságban.

— Ah, az nagyszerű lesz, örvendezett a leány.

— A lépcsőházból nyíló kis ajtónál csengess; oktatá őt a báró — az egyenesen az én szobamba vezet. Különben is, egyedül jesszek otthon Nos, hat meg van elegendő velem az en szepem?

Felelet helyett Lili édes csókot nyomott a báró arcára.

A kocsi megállott. Lili otthon volt. Tíz percz múlva pedig megérkezett a báró a kaszinóba.

III.

Másnap.
Délután négy óra.

Lilike kedvesen libegett fel a szönyeggel bevont lépcsőköre. A báró ajtaja előtt megállt és megnyomta a csengetyű gombját.

Livrébe bujtatott komornyik fogadta a érkezett. Diszkret suttogással mondá:

— A báró ur nincs idehaza. Várattalul el kellett távoznia. Általam kéreti, hogy méltóztassék egy perczig várakozni rea. Rögton itt lesz.

Azzal kinyitotta a terem ajtaját. A leány megfordult az ajtóban.

— A báróné nincs itthon...

— Nincs. Csak estére jön haza.

— Jól van,

A komornyik meghajolt s betette maga után az ajtót.

Lili letelepedett a kandalló mellé. Barmulta a lobogó lángokat. Csak az óra ütése rezzenet fel merengéséből. Fél őt... Hol késhet a báró?...

Hogy az óra ütése fízavarta ábrándos hangulabót, unatkozni kezdett.

Főlkelt és elkezdett föl és alá járkálni a szobában. A szomszéd terem ajtaja tarva volt. Ide is bepillantott. Onnan a harmadik szobába nyílt az ajtó. Lili kíváncsian nyitotta ki az ajtót.

Aztan sorra járta a magányos termeket. Kedves kandisággal nézgetett minden tárgyat, a mi szeme elé került.

Az utolsó ajtó, melyet kinyitott, a báróné boudoirjába nyílt.

A zongora nyitva volt: a kottatartón Chopin keringője.

— Ah, Cho in! Az én kedves Chopinem!... es ujjai megérintették a billentyűket. Fölhangzottak az édes akkordok.

Chopin legbűvösebb keringője volt ez, az E-moll keringő... Eppen enél volt kinyitva a tűzet.

Las-ankint felhomály kezdé kiterjeszteni szárnyait. Őt óra felé jart az idő.

Egyszerre cesztelenül nyílik az ajtó: egy árny suhan végig a szobán. Egyenesen a zongorázó felé tart és a leány érzi, hogy egy ölelő kar fonódik dereka köré. Ő meg sem fordul. Jatszik tovább.

— Ah, te vagy az, Oszkár. Nem szép, hogy olv soká varatta magadra. De most büntetésül keresned kellett, míg megtaláltál. Ugy kell! — azzal felállott és megfordulván, szemközt talalta magát... óh, korántsem Bereghy Oszkár báró görnyedt alakjával... Egy igen csinos fiatal ember állott előtte. Lili ugyanis csöke tulajdonságát vette észre az ifjunak, öök ellenben, kedves olvasóim tudják, hogy ez ifju emellett igen elegáns, igen gazdag és igen jó fiatal ember is volt.

— Eh, uram... Ki ön? Én azt hittem...

— Kerem asszonyom, ne zavartassa magát. Waldemár Jenő vagyok és...

— De az Isten szerelméért, hogyan kerül ön ide, uram!

— Talán épen úgy, mint kegyed, asszonyom, — szolt amaz mosolyogva.

A leány elnevette magát.

— És most mit akar ön itt csinálni?

— Ha kegyed nehezelt a cseréért, én azonnal visszavonulok.

— Oh csak maradjon, ha már itt van, — volt az édes válasz.

IV.

Félóra múlva siető léptek nesze zavarta meg a bárói lépcsőház előkelő csendjét. A báró érkezett meg. Pietró, a komornyik sietett ajtót nyitni.

— Elkéstem egy kis-é. Itt van ő? — kérdé.

Oroszország és Szerbia.

Szerbia és Oroszország között most már teljesen helyreállott a régi, jó viszony. A P. L.-nak belgrádi jelentése szerint Mansurov orosz diplomáciai ügyvivő azt a kijelentést tette diplomáciai körökben, — hogy Milán királynak Szerbiában való maradását már nem ellenzi többé az orosz kormány, miután meggyőződtek róla, hogy Milán király működése, mint a hadsereg főparancsnoka, Szerbiára nézve igen hasznos és megjelene az országban nem ve-zelyeztetési sem a békét, sem az orosz-szerb viszonyoknak kára. Ennek fejében azután a szerb kormány azt a biztosító ígéretet tette Péterváron, hogy az összeesküvési pörben elítélteknek meg fog kegyelmezni. Ez a megkegyelmezés vagy újévkor, vagy legkésőbb február 22-iken, Szerbia kiralsággá való proklamálásának az emlékünnepe fog megtörténi.

Még az sem tartható lehetetlennek, hogy Angliában az eddig szenvedett kudarcz — kormányváltozást idez elő s egy új kormány arra törekszik, hogy az erőszakosság által jellemzett harcot tisztességes békével bevégezze, a mely biztosítása lenne a köztársaságok szabadsága és függetlenségének s kedv-zőbb kilátást nyujtana a jövőre, a még most angol hatalom alatt maradó hollandoknak is. A kormány iránti ezen fenyegető magatartás bizonyítékául szolgálhat Wilson képviselő levele a «Westminster Gazette»-ben: «Folytassuk még e romes háboru borzalmait, egyre sziveljük tiszteink és katonaink veszteségét, mialatt azok a legnagyobb vitézséget fejtik ki? ... En érdeklődéssel kísertem Chamberlain életét. Az ő kötelessége lett volna, hogy a Jameson-betörésről már eleve tudjon és hogy azt megakadályozza. — Az ő es a hadügy-miniszterium kötelessége lett volna tudni azt, hogy a burok — mint voltak a háborura elkészülve . . . . Ha — mint mondjak — a háboru elkerülhetetlen lett volna, ugy arra készülni kellett volna, nem pedig katonáinkat vágóhídra cipelni. De mi fog történni? Azaz, hogy országunk segédszkozeit a végéig kimerítjük, a burokat meghódolásra szoríthatjuk. És aztán? Délafrika aranymezői, Kimberley gyémantbányái azok, a melyekért háborúskodunk? Ha nem ez az ok, mért nem f-jezzük be a testvergyilkos háborut? Mind a

- Nincs.
- Nincs? Hát . . .
- Már elment. Megunta a várakozást.
- Ah, be kar. Nagyon sajnalom. És persze, haragos volt.
- Ellenkezöleg. Nagyon jó kedve volt
- Ugy? . . .

V.

Másnap este ujra felhangzottak a Chopin keringö akkordjai a báróné boudoirjában. Ez-uttal a báróné ült zougora mellett. Az akkordok beszéltek. Azt mondfák; «Egyedül vagyok. Jöjj. Várlak.» Hanem a kit vártak, nem jött. A báróné boszusán vetette magát a kandalló melletti karosszékbe. Aztán ujra kezébe vette könyvét, a legujabb párisi regényt, de csak egy perczre. A másik perczben röpült a köny, hogy ölekezék a kandaloban lobogó lángokkal . . . A szép asszony haragudott . . .

VI.

Ugyanskkor Bereghy Oszkár báró megállott Lilikeje ajtaja előtt. Csinos komorna nyitott ajtot. — Itthon van asszonya? — Oh, épen most ment el egyik barát-nőjéhez. A baró dörmögve távozott. Ez este pedig ketten e történet hősei közül igen jól érazték magukat. És e kettö boldogsága még nagyobb volt a másik kettö boldogtalanságánál. Ez helyre-állította az egyensúlyt a megbomlott világ-reneben. És ez a fő.

két fél megmutatta, hogy vitéz és elszánt. A 19-ik század végén mutattuk be a vilagnak, hogy két fehér faj küzd egymás ellen, mig minden oldalról négyszer-ötször annyi fekete veszi öket körül, akikhez hittérítőket küldünk, akik Krisztus tanait a földi békét hirdetik nekünk.»

Hát bizony ezt mintegy előiránynak tekinthetjük a következő kormányváltozáshoz, amely ha ily szellemben alakul — békét köt.

Rendkívüli városi közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, decz. 28.

Ez évben utoljára gyűltek össze a város-atyák székházunk nagytermében, hogy elintézzék a mai közgyűlés 8 pontból álló tárgyszorozatát.

A nagyterem csaknem teljesen megtelt érdeklődő bizottsági tagokkal. Így a gyűlés nagyon is határozatképes volt, mikor azt gróf Dégenfeld József megnyitotta.

Vecsey Imre tb. főjegyző terjesztette elő első sorban is a tanács azon javaslatát, a mely a Salétrom laktányának a honvédelmi miniszterium kérésére, honvéd lovas iskola czeljaira való átengedését proponálja.

Vita nélkül elfogadták.

A tanács másik javaslatát illetőleg, a mely a várostól felvett kölcsönök kamatlá-bának esetén 8% tölire felemelését indítványozza dr. Kola János óhajtotta volna módosítani, hogy ne csak per, de késedelem esetén is emeltessék fel.

Ábrahám László t. főügyész azonban ez ellen azt az érvet hozta fel, hogy a város nem kíván üzérkedni, hanem a pénzügyi viszonyokat tekintve csak a méltányos-ságot tartja szem előtt.

A közgyűlés a tanács javaslatát fogadta el.

A bünyügyi osztály szervezésére vonatkozó szabályrendeleti részt a belügyminiszter jóváhagyta azzal a módosítással, hogy a bünyügyi osztály kereteibe beosztott rendőrbiztosok nem altisztú — mint azt az eredeti szövegezés mondja, — hanem rendőr tisztú címet kapjanak.

A közgyűlés ezt tudomásul vette.

A közigazgatási bizottságból kilépő öt régi tagot Sesztina Lajost, Kovacs Józsefet, Lengyel Imrét, Jambor Ferenczet és dr. Popper Alajost újból megválasztották.

Az igazoló választmány tagjai lettek.

Választás utján: Komlóssy Dez-ö, Mark Endre, Harmath Gergely, dr. Popper Alajos, Lengyel Imre.

Főispáni kinevezés utján Sesztina Lajos. Csath Zsigmond és Csiky Lajos.

Elnök lett dr. Kola János.

Ujból választották a számvevőség és a házipénztar működésére felügyelő bizottságot is. Tagjai lettek Komlóssy Dezsö, Kernhoffer József és dr. Szantó Samuel.

Kövesdi János törv. hat. tag az idén is, mint minden évben 50 szegény gyermeket lát el meleg teli ruhával.

A közgyűlés a nemes tényét éljenzéssel vette tudomásul.

Végül Medgyessy Ferencz számtiszt szabadsága hossz bbitották meg.

A gyűlés bezárása előtt dr. Wolaffka Nándor pü-pök szép szavakban kívánt boldog új évet a közgyűlés tagjainak a tanácsnak, a főispánnak. Az üdvözlést gróf Dégenfeld főispán köszönte meg, a ki azután a gyölést 1/2 11 órakor bezárta.

H I R E K.

Egy ifju halt meg . . .

Egy ifju halt meg bünei teljében,
A pezsgómámor még éget szemében,
Még fel se szikadt a csók ajkán —
Sirassam talán?

A temetésen ott volt kedvese,
Lestem, a szeme vajjon nedves-e?
Mosolygott, szep volt, bünös volt a lány
Sirassam talán?

A kocsisa a bakon sirdogált,
Siratta benn a jó czimborát,
Sok szép kalandos, szines éjszakán —
Sirassam talán?

Vagdostunk mi is falhoz pohorat,
Crepp ürüm az alján mindig megmaradt,
Arany könnyelműség él csak igazán —
Sirassam talán?

Kiss József.

* **Az üzletvezetőseg csengője.** A Tisza palotában szekelő m. kir. államvasutak üzletvezetősegének pénztára szoros összekötetésben állott a debreczeni központi rendőrséggel. Értjük ezalatt azt, hogy a Tiszapalotától a Komáromi házig villanyos sodrony vezet, a mely egy villany csengőben végződik. E z p e d i g a r r a való, hogy ha valami g a z f i c z k o r a b l á s i szándékkal forog éjnek idején a pénztári szoba kaszszája körül, a villanycsengő rögtön jelt ad a rendőrségnek, ahonnan azután rögtön rohan 8—10 ember elcsipni a betörőt. Ez a csengő különben egy parszor már megtréfálta a rendőrséget. — Csengett . . . A készenlét rohant a Tisza palotába, de csend és némaság volt mindenütt. Valahogy megszólalt magától. Szóval ezt az örökös csengőt most költöztetni kell. A bünyügyi osztály felállításával a rendőrségi központ a bejelentő hivatal épületét foglalja el. Ide kellett átvezetni a villamos drótot. Egy kis bajjal, fáradsaggal megtörtént, úgy hogy ma már az új rendőrségi központon riadhat fel álmából az ügyeletes biztos, ha vélellenül valami éjjeli látogató tenné tiszteletét az üzletvezetőseg helyiségében.

* **Ujévi jegyek megváltása.** A mint említettük a város évenként, a szegények javára kibocsátott ujévi jegyeit most a nepkonyha javára értékesíti. A város száz darab egy fontos és ezer darab tíz krajczáros ilyen jegyet nyomtatott s ezeket most osztja szét. Akik kapnak belőle bizonyára szívesen váltják meg hiszen azal a csekély összeggel, a melyet meg sem éreznek, humanitást gyakorolnak éhezőkön szűkölködőkön segítenek.

* **Dr. Molnár Jenő szentesi képviselő-jelölt.** A nagy hírnevre jutott szentesi mandátumot jövő hó 14-én megtartandó képviselő választáskor töltik be. A választásra egyedüli jelölt dr. Molnár Jenő budapesti ügyvéd, a függetlenségi párt ottani elnöke. — E jelölés annyiban érdeklí városunkat közelebből is, mivel a jelölt dr. Molnár debreczeni ember, édes anyja Rosenberg Albértné szállító czeg tulajdonosa.

Dr. Molnár Jenőt maga Sima Ferencz ajánlotta a szentesieknek, s így megválasztása bizonyos. Az új képviselőjelölt jelenleg Szentesen van. Tegnap tartotta köztetszés között program beszédet.

* **Tanítók gyűlése.** A hajdúvármegyei tanítók „Gönczy Egyesülete” ma délelőtt tartotta a IX-ik rendes közgyűlését a vármegyház nagytermében Kovacs Lajos tanítóké-

Multságok.

A mi bálunk.

1900. jan. 20-án, tehát idestova 3 hét múlva e farsang legszebb multsága fog a Bika szalonda dísztermében lefolyni. A debreczeni függetlenségi kör bálja lesz ez, melynek híre évek hosszú sora óta kiragyo a farsangi multságok közül.

Igazi magyar bál lesz ez, a hol hamisítatlan jókedv fogja uralni a mulatókat. Debreczen város polgarságának színe, virága ott szokott lenni ezen a multságán, a melynek kivilágos-kivirradat előtt soha sincs vége. Magyar kedv pezseg fel eredeti tisztaságában ez éjszaka a Bika csilláros termében, megmutatva, hogy a magyar ember igaz multsága felel bármiv-el a világon.

Fiatal leányok, fiatal asszonyok, vagy ha jobban tetszik menyeeskék — sürgősen készítsék a bál ruhát, mert ide s tova it lesz a január 20-iki este.

A függetlenségi kör a multságra különben a következő meghívót bocsátotta ki.

Meghívó. A debreczeni függetlenségi kör által 1900. év. jan. hó 20-án, szombaton, az Arany Bika dísztermében rendezendő zártkörű táncvigalomra. Beléptilgy személyenkint 2 korona. Jegyek előre vaitthatók a kör helyiségében. Felülfizetések hirtelplig nyugtaztatnak. Kezdeté 8 órakor. E elekről és itakról gondoskodva lesz.

A rendező bizottság tagjai: Nagy János, b. b. elnök. Orokocsi Vegh János, b. b. alelnök. Ta-sy Miklós, b. b. jegyző. Kiss András, b. b. pénztáros. Szendi Imre, b. b. ellenőr. Ifj. Banyai István, Bánvai Peter, Baogh Péter, Barcza Barna, dr. Benedek János, Bencze Mihály, Csobán József, Csórián József, Demjén Lajos, David Mihály, d. Erdélyi Ferencz, ifj. Erdélyi Peter, ifj. Fazekas István, id. Gombos Ferencz, ifj. Gombos Ferencz, ifj. Gombos István, Gyórfi István, Harangi Sandor, Horvát József, Hódi Bela, Herczeg János, Horkai Lajos, Hajnal Ferencz, doktor Kocsár Gébor, idős Kertész János, Kertész Mihály, Kertész István, Kovacs József, Kovacs Ferencz, Kupai István, Kocskes István, Kerékgyártó József, Kovacs László, Komlósi Imre, Kertész András, Kertész István, Kertész László, Kertész Imre, Kiss Bálint, Lada István, Mike János, ifj. Mikó József, Nagy Bálint, L. Nagy Balin, ifj. Nagy Gábor, Nagy Sándor, Nagy János, Öri Mihály, Ö. rös Sandor, ifj. Ormós József, Ormós Lajos, Ormós József, Petó István, ifj. Petó József, Pongó Lajos, ifj. Piro József, Salanki Ferencz, S. lánki Mihály, Seres István, Szabó László, Szóke János, Szabó István, Szilágyi Lajos, Teremi Gábor, Tóth Gerzely, Uri István, Zong János, Zöld János, ifj. Zöld János, Valyi Nagy Gusztáv, Tanczrendező: Nagy Imre és Schaf János.

Az angol katonai fegyelem.

Az angol zsoldos csapatok eljárásáról egy durbani német kereskedő november 19-én keit leveleiben a többi között ezeket írta: Elsőben is meg kell vallanom, hogy angolbarat erzelmeimből az angol katonák botrányos viselkedése miatt alaposan kivéggyultam. Dundee eleste után azonnal halottam ide menekült lakosoktól, hogy Yule tábornok csapatai a lakossággal kegyetlenebbül bántak, mint civilizálatlan népek tehettek volna. Nemcsak, hogy minden elemelhető dolgot elloptak, hanem megsemmisítettek, a mit nem tudtak elvinni.

A tiszték tehetetlenek voltak a legényekkel szemben s ha közbelépni akartak, az a veszedelem fenyegette őket, hogy saját katonáik ütök agyon őket.

A legborzasztóbban viselkedtek az angol zoldosok, a mikor Dundeeből visszavoltak Lady-smith felé. Az egész vidéken fölgujtották a paraszthazákat, miután minden hasznáható dolgot elvittek. A natali buronénfogva bar kezdetben nem mertek nyitlan transzváli tarsaik melle állani, tömegesen átpártoltak Joubert zoldója alá.

De nemcsak Yule tábornok seregében van ilyen csöcselék, Ladysmith és Pietermaritzburg helyőrsége is nagyrészt ilyen emberekből áll. Ladysmith lakosai mind jómódúak voltak s most teljesen tönkre vannak téve, mert az angolok minden értékes holmijukat elvittek.

Whitte tábornok ugyan kárterítést ígért nekik, mert nem tudta megakadályozni a fosztogatást. Gencoe mellett a tiszték revolverüket fogtak ra a katonákra, hogy a gyáva-ságukat megfékezzék.

Előfordult, hogy a katonákat tucatszámra vasra vertek, de azután a többiek fenyegető állásfoglalása miatt ismét szabadon kellett őket bocsátani. Durbanban naplemente után tisztességes ember nem mehet ki az utcára, mert az a veszedelem fenyegeti, hogy részeg katonák megtámadják és kifosztják. Ezen müncheni ismerősömet néhány tengerész megtámadta, három bordáját és karját eltörte, úgy, hogy most nagybeteg fekszik a kórházban.

Művészet.

A zálogházak műkincsei. Érdekes ezikk jelent meg Szad-czky Lajos egyvetemi professzortól az Erdélyi Múzeum című folyóiratban, a miből közöljük a következőket:

Egy erdélyi hitelbank zálogosztályában kiváltatlan s eladásra szant régi serlegekre figyelmeztettek, megtekintet em azokat. E serlegek többnyire satoros ciganyok tulajdonai a kik tudvalevőleg előszeretettel vasarolják és szedik össze a régi ezüst poharakat. Ez az ól-gkedveltebb értéktárgyak s mint hajdan őseinknél az arany s ezüst marha-pótolta a mai takarékpénztári betéteket, értékpapirokat: a satoros cigany ér értéktárgya mai napság is az ezüst pohar. Ha meg-zorul betesz a zálogházba; ha penzre tesz szert, kiváltja: de eladni csak a egvégső esetben akarja. Nemrég vas rolt az Erdélyi Múzeum két ilyen serleget egy fogarasi zálogháztól; de sajnos, a legszebbekhez hozzájutni alig lehetséges. Külföldi kollekcziót alkotnak a cseh-poharak, jevényekkel, föl-iratokkal; továbbá szasz egyh. egykori serlegei, s egy sajátos kollekczió cigany vajdak nevei el, bevészt arcképekkel s sator előtt ülő ciganyalakokkal. A melyek nem beszélnek az egykori tulajdonosokról, annál ekesebben beszélnek az erdélyi fejedelemségi ötvös művészetéről, annak bamulatos fejlettségéről, ékítő magyaros stíljéről. Ez a veletlen lelet azt a gondolatot ébresztette bennem, hogy a katonák és gyűjtő keresse föl a cigany sátrakat s próbálja meg hozzá jutni a hasonló tárgyakhoz, bar azt hiszem, nem lesz könnyű dolog s teyűk tanulmány tárgyává a zálogházakat, (ha mindeütt annyi előzékenységgel találkoznak, mint én az illető bank igazgatósága részről) s rajzoljuk le, fotografáljuk, írjuk össze és le a történeti es művészi ötvösműveket, ha mar meg nem szerezhetők. Rendszeres és hosszabb idei munkával igen érdekes és közhazou tanulmány nőne ki magat e rejtett muzeumokban való kutatásból.

Törvénszék.

§ **A László-malom sikkasztói.** Körübelül egy esztendeje, hogy a legelső fórum ítéletet hozott abban a negyterjedelmű bűnügyben a melyben fővádlottként Feldheim Izra l és Edelman Mars, a nagyváradi László-malom igazgatói és még négy vádtott, a kik kisebb hivatalnokok voltak a malomban, szerepeltek. A Kuria valameny sikkasztás miatt ítélte el s a két fővádlott jelenvölt a Kuria tárgyalásán is figyelemmel halga van az előadó bíró elterjesztését. Szep csöndesen meghuzódtak a tanácsstern egyik sarkában s mikor az atónálló kérdezte tőlük, miért érdek ödnék a per irant, egész nyugalommal feleltek:

— Ügyvédék vagyunk, jogi szempontból érdeklődünk.

Két napi tárgyalás után, a mikor már felo vasták az ös-zes bünteteleket, Feldheim így szólott tarsához:

— Rosszul áll a dolgunk nem men-nénk?

— Hova:

— Hova, az majd az én dolgom.

— Jövök.

Az előszobában egész nyugalommal vet-ték magukra a kabátjukat s nagyuri grandezzával távoztak:

— No, ez érdekes eset.

A Kuria palotájából egyenesen a vasu-hoz mentek s Amerika szabad hazájába iartottak. El is érték szerencsésen, Jóldeig él-vezték a szabadság életét levegőjét, de most az igazságügyi hatóság nem rettenve vissza a költségektől az igazságügyi miniszter úján megindította a kiadási eljárást ellenük. A miniszter ez rkétszáz forintot bocsátott a n-w-yorki osztrák-magyar főkonzulatus ren-delkezésére költségekre, Feldheimöt és Edel-mannt megidéztek a filadelfiai kerületi hatósághoz s tudatták velük, hogy Magyarország igazságügyi kormánya nagyon érdeklődik irántuk s még utiköltséget is küldött nekik a hazautazá okra. Annyi bizonyos, hogy még nem esett senkinek oly rosszul az ingyenes utazás, mint ennek a két urnak.

A transzváli háboru.

Oly szerencsések vagyunk, hogy olvasóinknak egy Ladysmithből jövő hírrel szolgálhatunk. A város, mely még néhány héttel ezelőtt majdnem ismeretlen volt, most egyszerre soha el nem mo-ódó hírnévre tett szert szabadságaért küzdő kis népének hősiességé-révén. Minden szem Délafrika e pontja felé fordul s érdeklődés kíséri minden tetűket.

Lelekelmelő ugyan a kitartó háboruszkodás, de szomorú halast is gyakorolt s ennek oka az a kétségbeesés és az a sok rom, a mit magá alá temet. Egy másik háboru, a mely csak melegeledést és örömet szül, a mely az emberiség jövője, az a betegségek ellen vielt háboru. A betegség az, a mi ellen gondolkodás nélkül harczba kell vonulni. E veszedelem ellen van egy hatásos fegyver, az Európa legé-zakibb részétől, le egész Délafrikaig mindenütt ismert Pink-pilula, a vér nagy helyreállítója, melynek hírneve megtöltötte a világot.

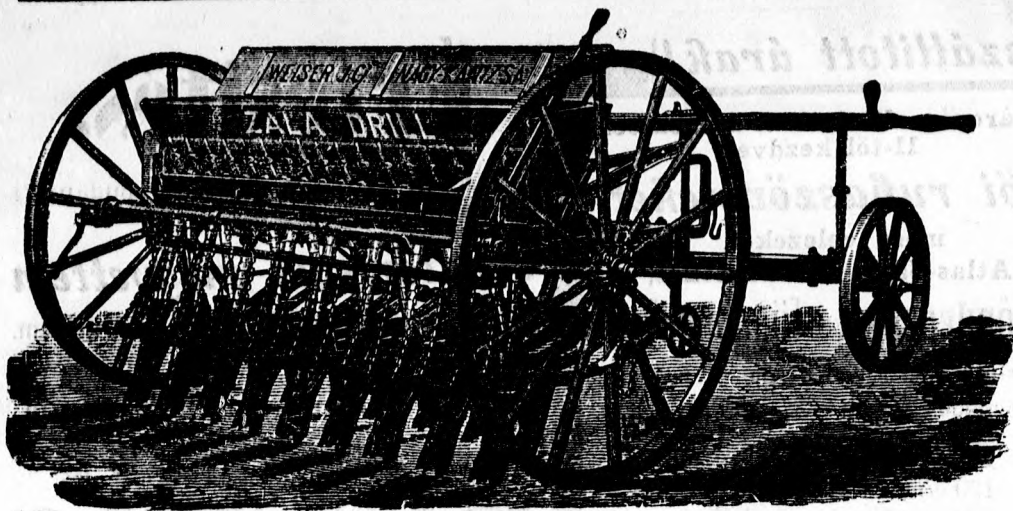
Egy polgármester, kit a nép nagyon tisztelt, W. A. C. Bester ur, fouris-králi béke-bíró a ladysmithi törvényhatóságban erejét betegség következtében fogyni érezte; nem tudott olyan világos íteletet mondani, mint az elmúlt napokban, egészsége elgyöngülése következtében meg volt tamadva s elmeje vesztett erejéből és világosságából. Szüksége volt, hogy erejét, a betegség es munka következtében elgyöngült velet helyreállítsa. A tuleröltetés verszegényseget okoz és a verszegény-eg a legnagyobb szenvedéseket okozhatja. Levele el-mondja nekünk, hogy tudta erkölcsi erejét visszanyerve fizikai erejét helyreállítani.

Mi — írja vakon bizom a Pink-pilulákban, a melyek visszaadnak régóta hiányos egészségemet. Nem tudtam járni, labom szára dagadt volt, szoronyú lófajás és olyan szivdobogás kin o t, hogy többször elessem. Egy napon y dászaton voltam s ott elájultam s a kafferek vittek lakasomra. Emesztésem mind rendteleenbé lett. Olyan beteg lettem, hogy az agyat kellett őriznem és meg vagyok győződve, hogy mas kevésbbé erős ember tönkre-mét volna. Hivatásomnak nem tudtam megfelelni. Három doboz Pink-pilula használata után jelentékeny javulást éreztem és egy ideig tartó használat után teljesen meggyógyultam. ez idő óta több hónap etelt s ktűnő egészségnek örvend-k s lelkiismeretesen es fáradhatatlanul teljesitem békebírói tisztemet.

Az erkölcsi gyngeség a verszegényesség következménye volt s így könnyen legyőztem a Pink-pilulák által es minden ugyanez okból eredő betegség, mint a sárgaság, a vaitolaz, a reuma szinten legyőztek használatuk által. A tuleröltetett munkában elgyöngült férfiak visszanyertek régi erejüket. Minden oly esetben, a miben a vér erejét vesztette, a Pink-pilulák alkalmazása biztosan visszaadja.

Magyarországi főraktár: **Török József** gyógyszerárában, Budapest, Király-utca 12.

WEISER J. C.

mezőgazdasági gépgyára

NAGY-KANIZSÁN.

ZALA-DRILL sorvetőgépünk, a melynek elmés ujitásait a nagy közönség már jól ismeri nem szorul külön dicséretre, minden eddigi kiállításon az első díjat nyerte ugy 1897. október 1. a kiséri nemzetközi **vetőgép versenyen** az

állami arany éremmel lett kitüntetve,

a Maros-vásárhelyi kiállításon és a Hód-M.-Vásárhelyi vetőgép versenyen **az első díjat, aranyérmel nyert,** továbbá figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

aczélból készített Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket.

Raktáron tartunk: 13—15 és 17 soros ZALA-DRILL vetőgépeket, továbbá rosták, konkolyozók, szecs kavágók, répavágók, kukorica morzsolók, ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Debreczen, Szikszay-ház a főtözsde udvarán.

Klein Jakab,
üzletvezető.

Utolsó előtti hét!!

100.000 korona érték
5 egyenként 20.000 korona érték

20% levonásával készpénzben
kétségtelül a legszébb és legczélsebb

UJÉVI AJÁNDÉK

mely a budapesti poliklinikai egyesület kórháza javára rendezett
nagy jótékonyági sorsjátékának
egyetlen sorsjeggyel nyerhető

csak 1 koronáért.

Minden egyes sorsjegy mind a **6** huzáson utánfizetés nélkül játszik.
s így egy sorsjeggyel mind a **6** főnyeremény megnyerhető

200.000 korona összértékben.

Első huzás visszavonhatatlanul már 1900. január 4-én.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerüzletben.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik.

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára **DEBRECZENBEN**, (Tisza-palota.)

